

ועדת תובענות ייצוגיות - מחוז מרכז

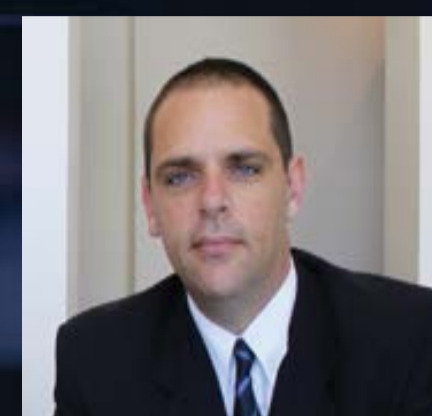
מאת:

עו"ד דורון רדעי

יו"ר (משותף) ועדת תובענות ייצוגיות במחוז מרכז

ועו"ד ניצן גדות, משרד עורכי דין רדעי-גדות

ספטמבר 2022

חידושי פסיקה

עילת המחיר המופרז בתובענה ייצוגית

בית המשפט העליון - רע"א 1248/19 החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ נ' גפניאל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז בלוד (כבוד השופט ע' גרוסקופף) אשר קיבל בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד היצרנית והמשווקת של משקאות המותג קוקה קולה בעילה של מחיר מופרז.

בית המשפט העליון (כבוד השופטת ע' ברון, שאליה הצטרפו כבוד השופט י' אלרון וכן המשנה לנשיאה בדימוס נ' הנדל) הכיר באופן עקרוני בעילת המחיר המופרז. לאחר ניתוח הוראות חוק התחרות והרקע לחקיקתו, והשוואת הדין בעניין זה במקומות אחרים בעולם, קבע בית המשפט את הדברים הבאים: "המסקנה המתבקשת אפוא היא שהמחוקק הישראלי בחר במודע לאמץ את עילת המחיר המופרז בחוק התחרות. הכרה בעילת המחיר המופרז מתיישבת אף עם תכליתו של חוק התחרות: מדובר בכלי נוסף בארגז הכלים שנועדו להתמודדות עם כשלים תחרותיים בשוק מונופוליסטי. תמחור מופרז פוגע ברווחת הצרכנים ותורם ליוקר המחיה בישראל. גם אם יש באכיפת האיסור על קביעת מחיר מופרז משום התערבות חיצונית במחיר השוק - בשונה מפיקוח על מחירים, מדובר בהתערבות המונחית על ידי שיקולים תחרותיים גרידא." יחד עם זאת, היות והעובדות לעניין הוכחה של עילת המחיר המופרז, בהתאם למבחן הדו-שלבי אשר נקבע על ידי בית המשפט העליון במסגרת פסק-דין, לא התבררו ע"י הערכאה הדיונית, ביטל בית המשפט העליון את החלטת האישור והורה על החזרת הדיון בבקשת האישור לבית המשפט המחוזי. (פסק דין מיום 26.7.2022).

ביטול הסדר פשרה בתובענה ייצוגית

בית המשפט העליון - רע"א 3736/22 שופרסל בע"מ נ' חננאל בלחם

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד השופט מ' רניאל) אשר ביטל הסדר פשרה בתובענה ייצוגית, וזאת מאחר והתנאי לאישור הסדר הפשרה לא קויים במועד ע"י המשיבה.

בית המשפט העליון (כבוד השופטת ע' ברון) נתן רשות ערעור ואף קיבל את הערעור, תוך שהוא קובע את הדברים הבאים: "ביטולו של אישור שניתן להסדר פשרה בהליך ייצוגי יכול להיות מוצדק, למשל, בנסיבות שבהן הצדדים משתהים או אינם פועלים כנדרש לצורך ביצועו. ברי כי לא זה המקרה בענייננו. ניכר כי הצדדים פעלו נמרצות לביצוע ההסדר, בסד זמנים שלכתחילה נראה היה להם לא ריאלי והם אף התריעו על כך מראש, אלא שבית המשפט המחוזי לא שעה לטענותיהם בנדון. למרות זאת, בתוך חודשים ספורים הושלם פיתוח היישומון, וכנחן לעת הזו הוא זמין להורדה לטלפונים ניידים וכל שנותר הוא להטמיע את השימוש בו על ידי שופרסל. גם אם תינתן לצדדים ארכה בת מספר חודשים להשלמת ביצועו של ההסדר, עדיין מדובר בקיצור וייעול משמעותיים של ההליך הייצוגי. לשון אחר: נקודת האיזון הגלומה בהסדר הפשרה, ביחס לסיכויי ולסיכוני ההליך הייצוגי, נותרה כשהיתה גם בהינתן הארכה הדרושה להשלמת ביצועו של ההסדר; ואין זאת אלא שגם בנסיבות שנוצרו עדיין מדובר בהסדר ראוי שיש לקיימו." (החלטה מיום 6.9.2022).

רגולציה לעומת תובענה ייצוגית

בית המשפט העליון - רע"א 3336/22 יורו מחלבות אירופה בע"מ נ' נסים סבטוב

האם רגולציה בתחום מסוים שוללת אפשרות של הגשת תובענה ייצוגית באותו תחום? בית המשפט העליון (כבוד השופטת ע' ברון) ענה לשאלה זו במסגרת פסק-דין הנ"ל שבו הוא ראה לנכון להוסיף את הדברים הבאים: "עצם קיומה של רגולציה בתחום מסוים אינה כשלעצמה שוללת אפשרות של ניהול הליך ייצוגי. לכתחילה אחת ממטרותיו המוצהרות של חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 כפי שבאה לידי ביטוי בסעיף 1(2) היא "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו"... מתן אפשרות לפרט לנהל הליך ייצוגי גם בנושאים שבהם קיימת ביקורת ואכיפה מינהלית יש בה כדי לקדם את אכיפת הדין החל על הגורמים המבוקרים, ובכך לסייע בידי גורמי האכיפה ולהרתיע את השחקנים השונים הפועלים בשוק. כמו כן, במקרים המתאימים מתן האפשרות בידי הפרט לנקוט בהליך ייצוגי היא בבחינת הכרח, וזאת כאשר קיימת תת אכיפה בתחום מסוים מצד הרשות או במצב שבו גורמי האכיפה נמנעים מלפעול או "נרדמים בשמירה". כך, לעיתים הפרט יכול להיכנס בנעלי הרשות ולנהל בעצמו הליך ייצוגי המבוסס על עילה בסוגיה הנתונה לפיקוחה." (החלטה מיום 12.9.2022).

יובהר, כי אין במידע שיימסר על ידי כותב המאמר ו/או מי מטעמו, אשר ניתן כשירות וולונטרי לציבור, כדי לשמש או להיחשב כייעוץ משפטי ו/או המלצה משפטית ו/או חוות דעת משפטית ו/או תחליף לייעוץ משפטי אצל עו"ד בעל מומחיות, ניסיון ו/או ידע בתחום המשפטי הרלוונטי ואין להסתמך על המידע בכל צורה שהיא. יובהר כי כל פעולה שתעשה על פי המידע הנאמר ו/או המוצג הינה על אחריות הקורא בלבד ולא היא באילו כדי ליצור יחסי עורך דין לקוח בין הקורא ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה ו/או כותב המאמר, בין במישרין ובין בעיקיפין ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה, אינם אחראים בשום צורה ואופן לתוצאות השימוש במידע המוצג ו/או הנאמר.

בברכת חברים וקריאה פורה, נשיאות הוועדה:

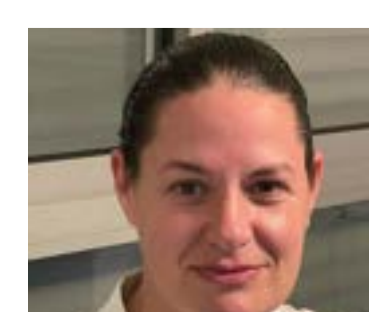
עו"ד דורון רדעי, יו"ר (משותף)

עו"ד רוני מסורי, יו"ר (משותף)

עו"ד שירי פלד, יו"ר (משותפת)

וחברי הוועדה